

Referat fra møde i Faglig Referencegruppe tirsdag d. 5. september 2023 kl. 11:15 – 15:00

Mødet blev afholdt på Tolderlundsvej 3, 5000 Odense C.

Deltagere

Isabelle Navarro Vinten, Miljøstyrelsen (MST) – Vicedirektør, mødeleder
Annette Baatrup, Aarhus Universitet (AU), oplægsholder
Gitte Blicher-Mathiesen, AU, oplægsholder
Peter Sørensen, AU, oplægsholder
Signe Jung-Madsen, AU
Jørgen Evald Jensen, Bæredygtigt Landbrug (BL)
Anne Smet Andersen, BL
Jens Lund Pedersen, BL
Henning Mørk Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening (DN) (På Skype)
Thyge Nygaard, DN
Kurt Møller, Danske Regioner (På Skype)
Lars Brinch Thygesen, Danmarks sportsfiskerforening
Helge Danneskiold-Samsøe, Danske Vandløb
Niels Grønnegaard, Danske Vandløb
Gitte Nielsen, Danske Vandværker
Knud Flensted, DOF (På Skype)
Jørn Rasmussen, Fair Spildevand
Bjarne Brønserud, Fair Spildevand
Bertel Nilsson, GEUS, oplægsholder
Gunilla Ørbech, KL (På Skype)
Charlotte Højbjerg, KTC faggruppen Natur og Overfladevand
Britt Bjerre Paulsen, LandboSyd
Marie Østergaard, Landbrug og Fødevarer
Maria Hald, Landbrugsstyrelsen
Hong Quang Ha, Miljøministeriet (MIM)
Rukhsar Asif, MIM
Ivan Karottki, MIM (På Skype)
Helle Knudsen-Leerbeck, MST, funktionsleder (På Skype)
Henriette Hossy, MST (På Skype)
Jakob Bruun Nikolaisen, MST (På Skype)
Jakob Qvortrup, MST
Kim Lemming, MST, funktionsleder
Lidde Bagge, MST, kontorchef, oplægsholder
Mai L. Andersen, MST, referent
Peter Kaarup, MST, kontorchef, oplægsholder
Stig Eggert, MST, funktionsleder (På Skype)
Leif Knudsen, SEGES (På Skype)
Søren Laurentius, Tænketanken Hav

Punkt 1) Velkomst

Isabelle Navarro Vinten (MST) bød velkommen til mødet.

Punkt 2) Vandområdeplan 3

Lidde Bagge Jensen (MST) og Peter Kaarup (MST) gennemgik de væsentligste elementer i vandområdeplan 3, der er offentliggjort d. 15. juni 2023, jf. den udsendte præsentation.

Henning mørk (DN) spurgte, hvorfor Miljøstyrelsen ikke ser på vandløbsregulativerne, som i nogle tilfælde modarbejder indsatserne. Peter Kaarup (MST) svarede, at det er kommunerne, som har ansvaret for at revidere regulativerne i overensstemmelse med de målsætninger, der findes i vandområdeplanerne.

Lars Brinch Thygesen (Danmarks sportsfiskerforening) spurgte til, hvorvidt der kan sendes hyrdebrev til kommunerne om vandløbsregulativerne og henviste til, at tidligere vejledninger var blevet hjemvist. Isabelle Navarro Vinten (MST) svarede, at de suspendede vejledninger vil genudkomme på et senere tidspunkt, og at reglerne på området stadig er gældende uanset, status for vejledninger.

Jørn Rasmussen (Fair Spildevand) spurgte til, hvornår det røde flag rejses om sommeren ift. badevand, og hvorvidt det er på baggrund af udledning af spildevand. Isabelle Navarro Vinten (MST) svarede, at det røde flag anvendes, når badning frarådes, bl.a. pga. forurening af vandet, herunder sundhedsskadelige bakterier.

Punkt 3) Baseline for kvælstof og fosfor til genbesøg af vandområdeplanen.

Peter Kaarup (MST) præsenterede baggrunden for projektet og oplægget blev holdt af Gitte Blicher-Matthiesen (AU) og Peter Sørensen (AU).

Jørgen Evald Jensen (BL) spurgte, om arealer med solceller indgår i projektet. Gitte Blicher-Matthiesen (AU) svarede, at arealet ikke er regnet med, og at de ikke forventer, at arealet vil være særlig stort.

Thyge Nygaard (DN) spurgte, hvordan ny regulering håndteres ift. udledningsgrænser. Gitte Blicher-Matthiesen (AU) svarede, at de ikke har regnet på ny regulering.

Leif Knudsen (SEGES) kommenterede, at arealudtagningen falder til 2.400 ha pr. år og spurgte, hvorvidt tallene fra 2018-2021 indgår. Gitte Blicher-Matthiesen (AU) svarede, at arealudtagningen er baseret på tal fra IFRO. Peter Kaarup (MST) supplerede med, at baseline opgøres fra 2022 og frem, idet statusbelastningen forventes at dække perioden frem til og med 2021.

Marie Østergaard (Landbrug og Fødevarer) kommenterede, at der er stor udvaskning fra urørt skov og spurgte, om dette tages med. Gitte Blicher-Matthiesen (AU) svarede, at de har anvendt effekten af skovrejsning, som er beskrevet i virkemiddelkataloget, og ikke specifikt set på urørt skov. Det vil forudsætte publiceret data, hvis AU skal regne effekten fra urørt skov med.

Bjarne Brønserud (Fair Spildevand) spurgte, hvilken betydning baseline har for ændring i koncentrationen af Nitrat N i vandløb. Gitte Blicher-Matthiesen (AU) svarede, at de har set på udvaskningsmængder fra rodzonen.

Punkt 4) Fagligt grundlag for fastlæggelse af målsætninger i kunstige og stærkt modificerede vandløb

Peter Kaarup (MST) præsenterede baggrunden for projektet, og oplægget blev holdt af Annette Baatrup-Pedersen (AU).

Anne Smet Andersen (BL) kommenterede, at modificerede vandløb ikke er dybe nok til at tilbageholde vandet, og spurgte hvordan de skal udformes i fremtiden for at forhindre oversvømmelser. Annette Baatrup-Pedersen (AU) svarede, at ift. klimaeffekter kan vandet opbevares i oplandet og ikke føres væk hurtigere.

Britt Bjerre Paulsen (LandboSyd) kommenterede, at mange vandløb bliver tørre om sommeren, både kanaliserede og naturlige, hvilket gør det svært at nå god miljøtilstand, særligt ift. fiskeindekset. Annette Baatrup-Pedersen (AU) svarede, at klimaforandringerne gør problemerne mere tydelige, og at særligt de små vandløb uden grundvandsbidrag er påvirkede. Britt Bjerre Paulsen (LandboSyd) tilføjede, at det ikke gør en forskel at stoppe med at vande. Annette Baatrup-Pedersen (AU) kommenterede, at man må gentænke tilgangen og f.eks. sørge for at have vandplanter på bunden af vandløbene om sommeren for at tilbageholde vandet. Peter Kaarup (MST) tilføjede, at der i vandplanerne er taget hensyn til om vandløbene sommerudtørre.

Helge Danneskiold-Samsøe (Danske Vandløb) kommenterede, at grødeskæring kan være nødvendigt, bl.a. for at skylle mudder væk. Annette Baatrup-Pedersen (AU) svarede, at vandføringen ikke altid bliver bedre af grødeskæring, hvor de i Assens Kommune har ændret strømningsforholdene og fået mere groft substrat ved at variere grødeskæringsregimet.

Punkt 5)

Lidde Bagge Jensen (MST) præsenterede projektet, og Bertel Nilsson (GEUS) holdt oplægget.

Britt Bjerre Paulsen (LandboSyd) spurgte, hvor der er særhensyn eller risiko for ikke at opfylde vandplanen, og hvorvidt det ville se anderledes ud med BEST-modellen. Bertel Nilsson (GEUS) svarede, at det er DK-modellen, som laver beregningerne. Jakob Bruun Nikolaisen (MST) supplerede, at BEST er et beslutningsværktøj, som foretager generaliseringer og ikke beregninger og derfor egner sig bedst som screeningsredskab.

Lars Brinch Thygesen (Danmarks sportsfiskerforening) spurgte, om DK-modellen vil være tilgængelig for kommunerne og efterspurgte en vejledning til brug for kommunerne. Lidde Bagge Jensen (MST) svarede, at Miljøstyrelsen er opmærksom på kommunernes udfordring ift. at få det rigtige beslutningsgrundlag.

Gitte Blicher-Matthiesen (AU) spurgte, om der var taget nogle klimaforandringsbetragtninger med i projektet. Bertel Nilsson (GEUS) svarede, at nogle betragtninger er taget med, og at modellen er forbedret i den henseende ift. tidligere versioner.

Isabelle Navarro Vinten (MST) spurgte, om Danmark er særligt langt fremme på dette punkt, sammenlignet med andre lande. Bertel Nilsson (GEUS) svarede, at vores modelsystem er unikt, men at både Holland og England er godt med. Dog har de ikke modeller, der ligner vores, og mange udtrykker nysgerrighed ift. Danmarks løsninger.

Punkt 6) Eventuelt

Isabelle Navarro Vinten informerede om, at næste møde vil være den 1/12 2023 samt, at det forventes der vil være et møde i november [Mødet i november er efterfølgende blevet aflyst].

Jørn Rasmussen (Fair Spildevand) kommenterede, at foreningen ønsker et oplæg med Knud Jeppesen, som skulle handle om overløb fra de kommunale rensningsanlæg. Isabelle Navarro Vinten svarede, at et oplæg kan ligges i kanten af et møde, såfremt der er bred tilkendegivelse af interesse fra Faglig Referencegruppens medlemmer. Information om Knud Jeppesen sendes ud til medlemmernes baggrund forud for referatet.